



Primăria Municipiului Timișoara

Serviciul Activitati Administrative

Semnat Viceprimar	Semnat Director general DIRECTIA GENERALA VALORIFICARE DREPTURI DE PROPRIETATE ALE UAT	Semnat Sef serviciu Serviciul Evidenta Patrimoniu si Cadastru
Semnat Sef serviciu Serviciul Activitati Administrative		

Proiect HCL: PHCL2025-000362

RAPORT DE SPECIALITATE

preluarea în administrare a monumentelor din cadrul Complexului "Memorialul Revoluției - Decembrie 1989"

Având în vedere Referatul de aprobare al proiectului de hotărâre TMI2025-025237/13.06.2025 al Primarului Municipiului Timișoara și Proiectul de hotărâre privind preluarea în administrare a monumentelor din cadrul Complexului "Memorialul Revoluției - Decembrie 1989",

Facem următoarele precizări:

Asociația Memorialul Revoluției 16-22 Decembrie 1989 a fost înființată în anul 1990 cu scopul statutar de a cinsti memoria victimelor represiunii din timpul Revoluției Române din Decembrie 1989.

Asociația a realizat un complex memorial în Cimitirul Eroilor din Timișoara și 12 monumente amplasate în oraș în zonele unde au avut lor represiunii în timpul Revoluției din Decembrie 1989.

Lista monumentelor componente ale Complexului "Memorialul Revoluției – Decembrie 1989" este următoarea:

1. Complexul memorial din Cimitirul Eroilor, situat în Calea Lipovei,
2. Monumentul „Deschidere“, situat în Calea Martirilor,
3. Monumentul „Clopotul Libertății“, situat în Piața Traian,
4. Monumentul „Eroica“, situat în Calea Lipovei,
5. Monumentul „Învingătorul“, situat în Bd. Take Ionescu,
6. Monumentul „Biserica plângătoare“, situat în Piața Ștefan Furtună,
7. Monumentul „Evoluție“, situat în Scuar Hotel Continental,
8. Monumentul „Fântâna martirilor“, situat în Bd. Regele Ferdinand,
9. Monumentul „Omul țintă“, situat în Scuar Piața 700,
10. Monumentul „Martirii“, situat în Str. Lenau,
11. Monumentul „Sfântul Gheorghe“, situat în Piața Sfântul Gheorghe,
12. Monumentul „Crucea studenților“, situat în Str. Cluj,
13. Monumentul „Pieta“, situat în Str. 3 August .



Asociația Memorialul Revoluției 16-22 Decembrie 1989 a solicitat, prin adresa nr. 99/10.12.2024, înregistrată cu MTM 2024-048353/10.12.2025 și prin revenirea cu adresa nr. 39/26.05.2025, sprijinul autorităților publice locale pentru preluarea în administrare a monumentelor din cadrul Complexului "Memorialul Revoluției - Decembrie 1989". Aceste monumente sunt de interes național și sunt întreținute în prezent exclusiv prin eforturile Asociației.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1.039 din 19 octombrie 2011 Asociația "Memorialul Revoluției 16-22 Decembrie 1989 Timisoara", persoană juridică română de drept privat, fără scop patrimonial, cu sediul în municipiul Timișoara, str. Emanoil Ungureanu nr. 8, județul Timiș, a fost recunoscută ca fiind de utilitate publică.

Potrivit art. 5 din Ordonanța 46/2000 privind declararea Complexului "Memorialul Revoluției - Decembrie 1989" din Municipiul Timișoara ansamblu de interes național", a fost declarat ansamblu de interes național, sub denumirea de "Memorialul Revoluției - Decembrie 1989", complexul format din 12 monumente și complexul memorial din Cimitirul Eroilor, situat în Municipiul Timișoara, județul Timiș, cu terenurile aferente, potrivit anexei nr. 1.

Menționăm și faptul că monumentele de for public enumerate mai sus sunt monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local și național.

În conformitate cu art 2, alin (1), (3) și (4) din Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice - (1) Monumentele istorice fac parte integrantă din patrimoniul cultural național și sunt protejate prin lege, (3) În sensul prezentei legi, prin protejare se înțelege ansamblul de măsuri cu caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, evidența, conservarea, inclusiv paza și întreținerea, consolidarea, restaurarea, punerea în valoare a monumentelor istorice și integrarea lor social-economică și culturală în viața colectivităților locale, (4) Pentru protejarea monumentelor istorice se stabilesc prin lege măsuri stimulative cu caracter economic sau de altă natură.

Conform art.10 din Legea 422/2001 - (1) Monumentele istorice sunt protejate indiferent de regimul lor de proprietate sau de starea lor de conservare, (2) Protejarea monumentelor istorice este parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă economico-socială, turistică, urbanistică și de amenajare a teritoriului, la nivel național și local.

Cultura reprezintă o investiție pentru economia locală, care, prin dezvoltarea turismului bazat pe patrimoniu și pe evenimente culturale majore, dorește să atragă vizitatori și să transforme orașul și regiunea într-un pol cultural cu largă deschidere internațională.

Este recunoscută multiculturalitatea, ca trăsătură specifică, iar cultura este relaționată atât cu bunăstarea și un nivel crescut al calității vieții, cât și cu istoria care trebuie respectată pentru a avea un viitor pe care comunitatea și-l dorește

Pentru a putea fi redat comunității ca obiective turistice și culturale se vor efectua lucrări de întreținere, reabilitare, reparații a monumentelor din surse proprii sau din fonduri structurale.

În cazul în care lucrările de întreținere, reabilitare, reparații a monumentelor vor fi efectuate din surse proprii, alocarea de sume necesare pentru acestea se va face cu aplicarea prevederilor Legii nr.273/2006- Legea finanțelor publice coroborat cu Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice.

Pentru respectarea prevederilor legale privind protejarea monumentelor istorice, conformarea la Strategia Culturală a Municipiului Timișoara cu scopul de-a dezvolta turismul bazat pe patrimoniu și pe evenimente culturale majore, care să atragă vizitatori și să transforme orașul și regiunea într-un pol cultural cu largă deschidere internațională și atribuțiile Consiliului Local de-a asigura cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind cultura și conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și strategia culturală a Municipiului Timișoara, preluarea în administrare a monumentelor și încheierea contractului de administrare se va face pe o perioadă de 15 de ani.



Primăria Municipiului Timișoara

Serviciul Activitati Administrative

Monumentele din cadrul Complexului "Memorialul Revoluției - Decembrie 1989" sunt simboluri esențiale ale luptei pentru libertate și democrație în România. Revoluția din decembrie 1989 a marcat sfârșitul regimului comunist și începutul tranziției către o societate democratică.

Timișoara, fiind primul oraș liber de comunism, are un loc special în istoria națională, iar aceste monumente cinstesc memoria eroilor martiri care și-au sacrificat viața pentru libertate.

Monumentele, cum ar fi Complexul memorial din Cimitirul Eroilor, Monumentul "Deschidere", Monumentul "Clopotul Libertății" și altele, sunt locuri de reculegere și comemorare, dar și puncta de atracție turistică și educațională. Ele contribuie la păstrarea vie a memoriei colective și la educarea noilor generații despre valorile fundamentale ale libertății și democrației.

Având în vedere prevederile legale expuse în prezentul raport, apreciem că proiectul de hotărâre privind **preluarea în administrare a monumentelor din cadrul Complexului "Memorialul Revoluției - Decembrie**, îndeplinește condițiile pentru a fi supus dezbaterii și aprobării plenului consiliului local.

Notă: *În cazul în care se consideră că proiectul de hotărâre nu îndeplinește condițiile pentru a fi supus dezbaterii și aprobării plenului consiliului local, se vor preciza prevederile legale nerespectate, argumentând modul în care se consideră a fi încălcate.*